

My Way 2 kyläkierröksellä #3 - Oulainen

Tämä haastattelu on osa My Way 2 -hankkeen podcast-sarjaa, jossa haastatellaan työelämän eri osa-alueiden edustajia ja jaetaan tietoa hankkeen ja alueen toiminnosta. "My Way 2 tien päällä" -jaksoissa haastatellaan alueen työnantajia avoimista työpaikoista, "My Way 2 on the House" avaa hankkeen tapahtumia ja valmennuksia, "My Way 2 kylässä" puolestaan vierailee alueen työllisyystoimijoiden luona ja "My Way 2 kyläkierröksellä" selvittää kuntien työllisyystilannetta.

Mari: My Way 2 on jälleen kyläkierröksellä hankealueella ja tällä kertaa käsittelyssä on Oulaisten asiat. Haastateltavana on Riikka Moilanen. Kerrotko Riikka tarkemmin, kuka oot ja mikä on sun tehtävä Oulaisissa?

Riikka: Juu hei vaan kaikille kuuntelijoille. Mä olen Riikka Moilanen, mä oon Oulaisten kaupunginjohtaja ja olen itse asiassa tässä työtehtävässä ollut joulukuun 1. päivästä lähtien, eliikä aikalailla 5 kuukautta on nyt takana ja toivottavasti monta vuotta edessäpäin. Se ehkä nyt lyhykäisyydessään minusta.

Mari: Minkälainen työllisyystilanne Oulaisissa on?

Riikka: No nythän me saatiin itse asiassa tällä viikolla uudet luvut käyttöömme tuolta ely-keskuksesta, ja meillähän on itse asiassa erittäin hyvä työllisyystilanne. Meidän työttömyys on prosentteina 6,9 ja se on tässä viime vuosien aikana onneksi koko ajan vähentynyt, tai pienentynyt, tää työttömien määrää. Ja itse asiassa jopa pitkäaikaistyöttömyys, joka on ehkä se vaikein kohta useimmiten työllistämisen näkökulmasta ja kuntienkin näkökulmasta, niin sekkin on vuoden aikana puolittunut, että meillä on aika hyvä tilanne tällä hetkellä.

Mari: No työntekijöitä kuitenkin varmaankin paikkakunnalle tarvitaan, niin onko erityisesti minkälaisista työntekijöistä pulaa Oulaisissa?

Riikka: Joo kyllä nimenomaan tällaisilla työttömyysprosenttiluvuilla voidaan reilusti puhua jo työvoimapulasta ja kyllä se on ihan meillä täällä jopa kaupunkiorganisaatioissa nähtävissä. Oulainenhan on sote-osaajien kaupunki, meillä on hyvin paljon sosiaali- ja terveystalouden työpaikkoja niin yksityisillä toimijoilla, kuin julkisissa organisaatioissa. Meillä on Oulaskankaan sairaala ja tietysti meidän kaupungin omaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä ja tuottamista. Ja se on iso kokonaisuus ja me ollaan toisaalta kyllä onnekkaita siinä kohtaa, että meillä on myös sote-alan koulutusta Oulaisissa. Meillähän toimii JEDU, joka kouluttaa täällä sote-alan ammattilaisia plus sitten Oulun ammattikorkeakoulun sivupiste tuossa Kuntotiellä ja sieltä sitten valmistuu uusia sairaanhoitajia. Mutta se tietysti meillä on haaste, että kuten tiedetään, heistä on kova kysyntä läpi Suomen, niin me ei pystytä heitä kuitenkaan pitämään täällä Oulaisissa.

Sote-alan osaajat ovat yksi ammattiryhmä, joista meillä on pula, mutta sitten kyllä hyvin kattavasti eri ammattiryhmistä ammattinimikkeillä. Mä olen nyt tässä uutena kaupunginjohtajana tehnyt aika paljon yritysvierailuja ja lähestulkoon jokaisessa on kerrottu työvoimapulasta ja sen haasteista. Nyt viimeksi tällä viikolla kävin tuossa SSAB:n Oulaisten tehtaalla ja he muun muassa kaipasivat kovastikin esimerkiksi hitsareita, eli tuonne metallialan työtehtäviin on työpaikkoja avoimena ja työntekijöitä tarvitaan. Sitten meillä on rakentamispuolen yrityksiä, esimerkiksi Lehto group ja meidän paikallinen rakennusliike Sorvoja. Meillä on Sievin Jalkine, joka rekrytoi oikeastaan jatkuvasti uusia työntekijöitä.

Ehkä voisin sanoa, että meillä on tällainen elinkeinopoliittinen toimikunta, jossa yritysten edustajat ja kaupungin edustajat kokoontuvat säännöllisesti keskustelemaan ajankohtaisista asioista,

niin siellä on tullut ilmi muun muassa myöskin sähköalan työntekijöistä aiheutuvaa pulaa, että sielläkin tarvittaisiin osaavia uusia työntekijöitä. Että laidasta laitaan kyllä työpaikkoja löytyy, että nyt sitten ryhdymme miettimään, miten me saisimme heitä tänne Oulaisiin.

Mari: Kyllä, niin kuulostaa, että laidasta laitaan todellakin on työpaikkoja avoimena. No tuota Oulaisten työllisyyspalvelut on kokenut vähän mullistuksia viime aikoina, niin kertoisitko että minkälaisia työllisyyttä edistäviä palveluja teillä nyt on?

Riikka: Joo tosiaan meillä semmoinen pitkä historia oli niin, että meidän sote-organisaation sisällä oli kuntouttavaan työtoimintaan tarkoitettu työpaja ja tuossa oikeastaan pari vuotta sitten saatiin sellainen hankerahoitus, Oulaisten työllisyysshanke, johon saatiin ESR-rahoitus ja lähestulkoon heti sen jälkeen lähdettiin myös hakeutumaan kuntakokeilun piiriin Ylivieskan vetämänä ja pääsimme siihenkin matkaan ja tuossa yhteydessä lähti muovautumaan kaupungille aivan uudenlainen työllisyyspalveluiden kokonaisuus, joka nyt sisältää työpajatoiminnan. Tietysti tämä kuntakokeilun kokonaisuus, jossa myöskin TE-hallinnolle kuuluvia tehtäviä ja siirryttiin määräaikaisesti kuntiin ja mekin saatiin ikään kuin takaisin tämmöiset kivijalkapalvelut, eli TE-hallinto kun oli aiemmin siirtynyt aika vahvasti sähköisiin palveluihin ja käytösosoite oli sitten lähimmillään Ylivieskassa, niin nyt se löytyy Oulaisista ja sieltä löytyy tällaista monialaista yhteispalvelua, Kelan palvelua ja niin edelleen.

Ja sitten tietysti tämä meidän työllisyyden hanke, joka on nimenomaan sellainen vähän niinkuin testiympäristönä käynyt läpi näitä asiakasprosesseja ja niin edelleen. Erittäin hyvää tulosta on saatu ja sanoisin että juuri tällä uudella työllisyyspalveluiden kokonaisuudella on saatu tuloksia näkymään myös näissä meidän työttömyyslukuissa, ja erityisesti siellä pitkäaikaistyöttömyydessä.

Että se timanttiajatus, joka lähti työllisyyspalveluiden rakentamisesta, toteutui niin, että meillä on yhteiset toimitilat tälle kokonaisuudelle. Se on matalan kynnyksen keskus, johon voi mennä ilman ajanvarausta. Sieltä löytyy erilaisia palveluja, niinkuin mainitsin TE-palvelut, Kela, sosiaalityö ja liikunta ja nuoriso ja niin edelleen. Järjestöjä voi tavata siellä ja sitten siellä on erilaisia tapahtumia, joilla edistetään sitten työnhakua ja niin edelleen, että se on kyllä loistava juttu, että olen ilolla sitä seurannut ja siellä on innokkaita vetäjiä, niin tällä varmasti jatketaan ja parannetaan sitä juoksua vielä tässä jatkossakin.

Mari: No se kuulostaa hyvältä ja seuraavaksi kysyisinkin, että miksi Oulaisiin kannattaisi muuttaa? Tuossahan tuli yksi asia mutta mitäs muuta?

Riikka: Me ollaan itse asiassa ihan näinä päivinä käynnistämässä semmoista markkinointikampanjaa. Se on meille vähän niinkuin uusi tapa toimia ja siinä on markkinoinnin kärkenä on nimenomaan nämä sote-alan osaajat, mutta sen sisältö kyllä menee kenelle tahansa. Eli se, että miksi meille kannattaa muuttaa, niin meillä on erittäin edullista asua, meillä on kivoja asuntoja niin kaupungin omistamalla vuokratyöillä kuin sitten yksityisessä omistuksessa olevia asuntoja, kerrostaloja, rivitaloja, omakotitaloja ja niin edelleen. Olen itse muuttanut tänne 2 vuotta sitten ja olin oikeastaan näistä aivan todellakin yllättynyt silloin kun tulini, että edullista. Ja tää on kuitenkin sellainen kotoisa pieni kaupunki, jossa on erittäin hyvin toimivat palvelut, ja monipuoliset sellaiset. Jos haluaa harrastaa liikuntaa, niin meillä on siihen kyllä mahtavat puitteet ja lisää tulossa – muun muassa padel-hallin rakentaminen käynnistyi tuossa kesäkuussa. Meillä on uudehko uimahalli, kuntosalia ja urheilukenttiä, jäähalli ja niin edelleen.

Mutta sitten meillä on myöskin ihan tämmöistä kulttuuritarjontaa ja sen kaltaista, että täällä on viihtyisää ja kotoisaa, täällä on kaikki aikalailla lähellä, kaupallisia palveluja kivasti ja lähistöllä sitten vielä lisää.

Ja tänne on helppo tulla, jos tulee vaikka junarataa pitkin, niin lähestulkoon kaikki junat etelästä ja pohjoisesta pysähtyvät Oululaisissa. Ja siinäpä ollaankin keskellä kaupunkia. Täällä on kaunis, puhdas luonto. Meillä on jokirantaa: tuo komea Pyhäjoki virtaa läpi kaupungin. Meillä on järviä, muun muassa Piipsjärven ympäristö on loistava, ihana puhdas ympäristö, jossa voi viettää vapaa-aikaa tai jopa asua.

Meillä on koulut ihan peruskoulusta lukioon ja nämä, niinku mainitsin aiemmin, nämä toisen asteen koulutusmahdollisuudet, että tämän kokoiseksi kaupungiksi niin minä en ainakaan keksi mitä täältä puuttuu. Elikkä tervetuloa kaikki uudet asukkaat.

Mari: Miten sä itse olet Riikka päätyneyt sitten, minkälaiden polkujen kautta Oulaisten kaupunginjohtajaksi? Kertoisitko vähän siitä?

Riikka: No mä yritän kertoa lyhyesti. Se on mielenkiintoinen tarina, näin kun on vähän päälle 50-vuotias, niin alkaa ihmettelemään mitä kaikkea on elämässä tapahtunut ja mä olen ollut yhteiskunnallisissa tehtävissä semmoinen vajaa 10 vuotta, olin eduskunnassa yksi kauden ja niin edelleen. Oulussa olen pääsääntöisesti asunut sinne viisikymppiseksi asti, tai 49-vuotiaaksi asti, olin 10 vuotta yrittäjänä, ja sitten on ollut sote-alan yritysissä lähinnä toimitusjohtajan tehtävissä, myös täällä Oulaisissa jonkin aikaa tuossa. Mutta mä pääsin tänne Oulaisiin – mä vanhemmalla iällä opiskelin hallintotieteiden maisteriksi ja samana päivänä kun sain Lapin yliopistosta maisterin paperit niin sieltä yliopistosta kiusin, että saan sitten heti sen paperin käyttöön, kun tiedekuntaneuvosto oli sen käsitellyt, niin sain lähetettyä hakemuksen tänne Oulaisiin, kun täällä oli hallintojohtajan viransijaisuus auki vanhempainvapaan ajaksi. Ja onneksi minut valittiin, koska nyt on tässä mennyt jo 2 vuotta ja tuo viransijaisuus päättyi, noin vuoden kesti, ja pääsin sitten Taukokankaan toimitusjohtajaksi ja sitten aika nopeasti, kun siellä pääsin vauhtiin, niin kaupunginjohtajan paikka tuli auki. Ja kyllä mulla oli jäänyt sellainen jano, että haluaisin kaupungintalolle palata. Tykkään näistä hommista kovastikin ja tulin valituksi valtuuston päätöksellä ja nyt tässä on 5 kuukautta menty ja oikein kivalta tuntuu. Että tämmöinen ehkä nyt lyhyesti kerrottuna tämä minun työurani.

Mari: Se on aina kiinnostavaa, että miten ihmiset sitten tehtäviinsä päätyvät. Meillä on sitten tässä kyläkierron-teemajaksoissa semmoinen villikortti-kysymys täällä joukossa, ja kysyisinkin sinulta, että jos sinulla olisi kaikki valta maan päällä, niin mitä tekisit ensimmäiseksi?

Riikka: Tää on kyllä aika unelma kysymys, että tähänhän voisi vastata monella tavalla ja tuossa mietinkin, että jos tosiaan olisi kaikki valta vaikka hetken aikaa tänään, niin kyllä mä nyt ensimmäisenä tuon sodan päättäisin ja antaisin kaikille maailman kansalaisille rauhan. Mutta sitten tähän teemaan liittyen, niin kyllä tietysti olisi hienoa, jos olisi kaikki valta itsellä, niin tehdä maailmasta sen kaltainen, että kaikilla ihmisillä olisi töitä ja toimeentuloa ja turvallinen ympäristö missä asua ja elää. Että se olisi kyllä hienoa, ja lähtökohdat tällaiselle vaikka Oulaisissa on aika hyvät, että ei tarvitse edes olla kaikkivaltias.

Mutta kyllä tietysti varmaan meitä kaikkia tällä hetkellä huolettaa tämä maailmantilanne ja se on tullut aika lailla lähelle jokaisen arkea, vaikka sitä seurataan median tai muun kautta, mutta että kuitenkin sen paremman elämän puolesta voi tehdä monella tavalla töitä, vaikkei kaikkivaltias olekaan. Ja nää työllisyysasiat ja sellaiset on yksi niistä tärkeimmistä.

Mari: Kyllä juuri näin. Minkälaisia terveisiä lähettäisit meidän kuulijoille?

Riikka: Tulkaa vaikka tutustumaan Oulaisiin, jos ette tunne tätä kaupunkia, niin aina voi matalalla kynnyksellä olla yhteydessä joko vaikka kaupunginjohtajan tai meidän työllisyyspalveluihin tai keneen tahansa täällä.

Että siihen ainakin kannustaisin ja tietysti toivotan kaikille kuuntelijoille menestystä erilaisissa tehtävissä ja ne, jotka hakevat työtä, niin minä laitan peukut pystyyn. Nyt on sillä tavalla hyvä tilanne, että kun puhutaan työvoimapulasta ja mistä äskenkin kerroin, niin se on totista totta.

Ja se kyllä edistää sitten työnhakuakin, että on paremmat mahdollisuudet, kuin muistan esimerkiksi sen pahan lama-ajan yhdeksänkymmentäluvulla, niin se on toisenlainen tilanne ja todella kurja. Mutta nyt ollaan toisenlaisessa ja siihen sanoisin vielä, että itsekin olen hakenut työtä. Esimerkiksi silloin, kun tuli valituksi tänne Oulaisiin, niin tarvitaan vahvaa uskoa omaan osaamiseen ja luottamusta siihen, että kyllä se sopiva työ jostakin löytyy. Että joskus se vaatii vähän pitempää sinnikkyyttä, mutta periksi ei kannata antaa, ja toisaalta myös sitten muistaa kavereilta kysyä vinkkejä, ja käyttää verkostoja niin kyllä se sieltä aina eteen jostakin tupsahtaa.

Että tuota kaunista kevättä kaikille ja toivotaan nyt, että lumitöiden sijasta voidaan vähitellen etsiä vaikka niitä uimapukuja ja päästään kesäkauteen. Tällaisilla ajatuksilla haluaisin kuulijoita tervehtiä.

Mari: Kiitos Riikka haastattelusta ja toden totta: Aurinkoista ja lämmintä kesää toivotellaan!

Riikka: Kiitos!